

Column Mgr. Ron van den Hout
GELOOF EN KERK 6

Ze zijn zeldzaam geworden, de katholieken die per se iedere zondag de mis bijwonen. Dat is trouwens nog niet zo gemakkelijk tegenwoordig. De meeste parochiekerken hebben één mis op zaterdag/zondag. Soms is het een gebedsviering of een woord- en communieviering, en geen mis. De ruime keuze uit 2, 3 of 4 missen op zondagochtend zoals 60 jaar geleden is voorbij. De kerken liggen soms ook op grote afstand, zeker hier in het Noorden. En kloosterkapellen en kloosterkerken zijn er ook niet meer zoveel. Het valt nog niet zo mee om iedere zondag naar de eucharistie te gaan. Veel trouwe kerkgangers laten ook wel eens verstek gaan, als ze bijvoorbeeld op zondag jarig zijn en bezoek verwachten. Er zijn niet zoveel gelovigen die principieel iedere zondag naar de mis (kunnen) gaan.

Ik hoor soms: ‘als ik niet naar de kerk ben geweest, heb ik geen zondagsgevoel’. Het is natuurlijk goed te verklaren waar dit gevoel vandaan komt. De gewoonte om vanaf je jeugd op zondag naar de kerk te gaan, heeft een gevoel aangekweekt: het zondagsgevoel. Deze motivatie klinkt niet erg overtuigd en principieel, maar ik kan het wel waarderen. Het gevoel is namelijk goed.

Voor de zondagsmis zetten we niet meer iets opzij. We gaan naar de kerk, als we toch thuis zijn, maar als er iets anders te doen is, krijgt dat andere voorrang onder het motto: ‘volgende week ga ik weer naar de kerk’. Ik vermoed dat veel kerkgangers zo de zondag beleven. Ik oordeel niet, ik constateer.

Het gemiddeld kerkbezoek in Nederland is in 2016 gedaald tot 4,5 %. In ons bisdom is het 7,5 %. Het is hier dus nog iets beter dan elders in het land, maar goed is het natuurlijk niet. We mogen er ons niet mee op de borst kloppen.

Wat me in de periode dat ik pastoor was ook wel eens is opgevallen is het volgende. Bij doop- en huwelijks gesprekken informeerde ik altijd naar de betrokkenheid op de kerk. Dikwijls was het antwoord: “pastoor, wij geloven wel, maar we gaan niet iedere zondag naar de kerk.” Ik begreep dan dat ze er eigenlijk nooit komen, tenzij bij een uitvaart of met kerstmis. Ik leerde de antwoorden van de mensen gaandeweg interpreteren. Nogmaals, ik geef geen oordeel, maar ik constateer. De kerkelijke wereld functioneert blijkbaar op deze manier.

De basis voor het op peil brengen van het zondags kerkbezoek ligt in het persoonlijk geloof van de mensen. Er zijn allerlei omstandigheden die het moeilijker maken; de eigen keuze is dan belangrijk en naar anderen toe ook het meest overtuigend. Het beleid van het bisdom en de parochie zou gericht moeten zijn op het verstrekken van de persoonlijke overtuiging.

+ Ron van den Hout
bisschop van Groningen - Leeuwarden